

Peter Bolcha: Podrobnejšie vysvetlenie môjho ukončenia spolupráce s NF VŠE

Po návrate z jednosemestrálneho pobytu na Slovensku som v letnom semestri 2011 pozoroval určité zmeny na NF VŠE oproti obdobiu predošlých rokov (2005-2010). Za všetky udalosti spomeniem nezdôvodnené zakázanie a zmazanie vypísaných tém bakalárskych prác kolegovi Petrovi Bartoňovi z rozhodnutia dekana NF. Spolu s niekoľkými kolegami z KEKE a KIE sme tento krok považovali za neodôvodnené odmedzenie akademických slobôd. Na veľmi slušný e-mail požadujúci po p. dekanovi vysvetlenie sme najprv dostali príkru odbíjajúcu odpoveď a žiadne vysvetlenie. Po následnom zdôraznení našej výzvy sme boli informovaní p. dekanom, že budeme pozvaní na schôdzku, kde všetko vysvetlí. Schôdzka sa nikdy nekonala (aspoň nie taká, na ktorú by som bol pozvaný).

Ostatné príhody v tomto semestri (a nasledujúcich) môžu znieť ako udalosti marginálneho významu. Pre bližšiu predstavu ešte spomeniem určenie víťaza Soutěže o cenu děkana 2011, ktoré viedlo k protestu niekoľkých učiteľov u vedenia KEKE (neúspešnému). Mnohé ďalšie udalosti sú popísané v dokumente s vyjadrením Dr. Mičúcha (z 19.12.2012), s ktorým sa plne stotožňujem.

Žiadne z podobných praktík mi neboli známe z predošlého obdobia (2004-2010), a naopak práve podobné praktiky a spôsob komunikácie boli základnými hodnotami za ktoré som bojoval ako súčasť študentského hnutia pri zmenách na NF v r. 2004.

Tieto a podobné kredibilné signály boli tiež dôvodom, že som odmietol ponuku vtedajšieho vedúceho KEKE doc. Schwarza, aby som opäť prevzal pozíciu zástupcu vedúceho Katedry ekonomie. Následne som odmietol aj ponuku návratu na plný úväzok a od 1.9.2011 som začal pracovať na polovičný úväzok na FHS UK. Táto situácia pre mňa nebola nijak ideálna, pretože som na žiadnom pracovisku nebol naplno, ale považoval som ju za lepšiu, ako byť vo vedúcej pozícii na KEKE a tým legitimizovať prevádzanú politiku vedenia NF a KEKE (z podobných dôvodov od 1.1.2012 rezignoval na pozíciu vo vedení KEKE Dr. Mičúch – viz zmieňovaný list). V auguste 2011 som dostal ponuku z mojej súčasnej univerzity, ktorú som však odmietol, pretože som nebol rozhodnutý kde a v akej profesii chcem v dlhšom časovom horizonte pokračovať. Túto ponuku som prijal až v 2/2012 a následne som sa prihlásil do výberového konania.

Udalosti v LS 2011 mi ukázali, že na KEKE i NF fakulte začína byť obmedzovaný priestor pre dialóg a argumentáciu a konsenzus nahrádza direktívne riadenie. V takomto prostredí som nevidel perspektívu sa naďalej naplno rozvíjať. O správnosti môjho rozhodnutia opustiť NF VŠE ma utvrdil spôsob vedenia KEKE i NF v celom nasledujúcom období. Udalosti posledných mesiacov a dní mi zobrali poslednú chuť identifikovať sa s NF pod jej súčasným vedením.

Za týchto podmienok odmietam svojou participáciou na výuke v ďalších semestroch legitimizovať súčasnú politiku vedenia NF a KEKE a odmietam viesť diplomové a bakalárske práce. Odmietam spolupracovať v prostredí, v ktorom autoritu zakladá pozícia v organizačnej štruktúre a nie podstata argumentu a prirodzený rešpekt, lojalita má prednosť pred profesnými a akademickými kvalitami, pravidlá sú nahrádzané diškréciou a priestor verejnej diskusie nahrádzajú zákulisné rozhodnutia.

Praktiky v poslednom období považujem za neprijateľné, i keď sú „len“ neštandardné (viz. napr. odloženie diskusie na AS dňa 17. 10. 2012 až po hlasovaní a mimo oficiálny zápis alebo nedávne individuálne vyslúchanie študentov so zdôvodnením, že to „odpovídalo důvodům a povaze jednání“).

Niž z uvedeného nepovažujem za porušenie právnych noriem a pravidiel VŠE. Konsenzus, otvorený prístup a prirodzenú autoritu však považujem za neodlučiteľné súčasti akademického prostredia. Rovnako ani netvrdím, že môj nesúhlas so spôsobom riadenia je spojený len a nutne so súčasným p. dekanom: naopak, sú to princípy, ktoré budem obhajovať a vyhľadávať nezávisle na inštitúcii a konkrétnych ľuďoch. Ale nemôžem nezdôrazniť zodpovednosť všetkých činiteľov na vedúcich

postoch za dodržovanie týchto princípov. Vedúci KEKE ani NF o ctení týchto princípov v posledných rokoch nepresvedčili, práve naopak.

Vyjadrujem plnú podporu a solidaritu všetkým, čo boli nútení opustiť či „nútení“ opustiť NF VŠE alebo odstúpiť zo svojich miest, predovšetkým (abc) Dr. Lipkovi, Dr. Mičúchovi, Z. Šeneklovej, doc. Šťastnému a M. Vokounovi a ďalším, a rovnako aj študentom, ktorí sa akoukoľvek formou snažia slobodne a v rámci pravidiel vyjadriť svoj názor.

Plne zdieľam rozhorčenie uvedené v liste Dr. Montaga (19.2.2013) vo veci zaobchádzania so študentkami (abc) Ludmilou Hadincovou, Hanou Mariou Smrčkovou a Markétou Vaněčkovou.

Neformálna (asi trojhodinová) diskusia na chodbe NF v stredu 20. 2. 2013 mi ukázala, že zástupcovia súčasnej politiky a praktík na NF argumentujú tým, že tieto kroky sú v súlade s platným právnym poriadkom a relevantnými pravidlami. Moja neschopnosť im vysvetliť, že moje dôvody nesúvisia s porušením práv či právomocí, ale so spôsobom riadenia, absenciou dialógu, neštandardnými praktikami (nie však nelegálnymi) a z tohto plynúcou celkovou atmosférou mi len potvrduje, že na toto pracovisko nepatrím.

Uvedomujem si a mrzí ma, že existujú členovia akademickej obce, ktorých moje rozhodnutie neučít na NF VŠE od ZS 2013 nepoteší. A som hlboko predvedčený, že existuje ešte oveľa viac tých, ktorých nepotešil odchod či rezignácia vyššie zmienených učiteľov a zamestnancov. Nech je toto výzva pre nich, že práve vyjadrením svojho názoru majú možnosť a právo ovplyvniť, aké princípy budú uplatňované pri ich vzdelávaní a práci.

V Prahe 22. 2. 2013

Peter Bolcha, Ph.D.